

L'edició de la Processó de Verges

Ara fa un any vam presentar l'*Antologia de poemes de Maria Perpinyà*, amb una acceptació notable per tractar-se de poesia i una participació popular sorprenent en l'acte d'homenatge i de presentació del llibre. Fou arran d'aquest entusiasme que els responsables de la col·lecció «Josep Pla», del servei de publicacions de la Diputació de Girona, van proposar-me l'edició de la *Processó de Verges*; ja que a més d'entroncar amb l'obra de Carles i Maria Perpinyà, és una anomalia que una representació de tan gran prestigi no tingui publicat el seu text referencial.

Fins poc després de la guerra civil, encara era habitual que els responsables de la nostra Processó tinguessin alguna edició de *La gran tragèdia de nostre Senyor Jesucrist*, de fra Antoni de Sant Jeroni, que en aquells temps era l'obra comuna que es representava en la majoria de les passions i processons de Catalunya. Per posar un paral·lelisme, podríem dir que era com *Els pastorets* de Folch i Torres, que cada poble se'ls adapta a les seves necessitats, però que tothom sap que hi ha un referent comú que és el llibre publicat i que sempre que convingui es pot tornar a la font.

En la dècada dels cinquanta-seixanta, les passions més importants de Catalunya van desfer-se de l'obra de fra Antoni i van adoptar obres noves, fetes expressament per a cada lloc i escrites en prosa. Verges va ser més conservadora i va apostar per una continuïtat adaptada als temps. Es va encarregar a Carles i Maria Perpinyà de dissenyar una processó que s'adaptés als nous temps i als nous gustos però que mantingués l'essència de la Processó Vella. El resultat d'això fou una obra singular, que no era compartida per cap altre lloc i que no va arribar a publicar-se mai d'una manera oficial. Tothom sap que ha corregut impresa amb diversos mitjans reprogràfics, però sempre d'una manera artesanal i amb els textos sense referenciar.

El resultat de tot això és que van passant els anys i hi ha una confusió total entre el que és l'obra en si i el que seria un quadern de direcció. Tornem als *Pastorets* per explicar-ne les diferències: si un director decideix suprimir una escena, afegir un personatge o canviar algunes frases del text per fer-les més properes a la gent, està fent una opció personal, està oferint un punt de vista particular que si fa fortuna es perpetuarà, però que sempre podrà ser corregit i/o modificat tenint en compte l'obra original per un altre director o per un

altre grup de persones que decideixi representar-los.

Vist, doncs, que han passat ja molts anys des de la renovació de la Processó, i vist que els diferents directors que hi ha hagut han fet propostes que en major o menor proporció han anat quedant fixades, potser arriba el moment d'estudiar el tema i oferir l'edició referencial de la Processó de principis del segle XXI.

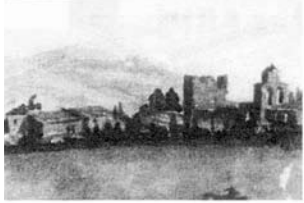
La primera feina que calia fer per a posar les bases de l'edició era establir les fonts dels textos que la componen. Això ho vaig fer jo mateix en el llibre *Verges, La Processó. Arrels cap al futur*, ja fa uns quants anys. La segona tasca, de gran transcendència i encara més paciència era filiar cada un dels versos de la Processó a la seva obra de procedència. D'aquesta feina se n'ha ocupat Maria Roca i Llauro, amb uns resultats dignes d'elogi que li van suposar la màxima qualificació del Tribunal del Batxillerat Internacional en el curs 2009-10. Ara, doncs, toca la feina definitiva que suposarà fixar un text referencial que respecti els orígens, les modificacions fixades i, encara més, les modificacions que encara no han passat pel filtre del temps però que s'han fet amb els criteris de rigor i respecte a la tradició.

El llibre que en sortirà, i que esperem que d'aquí a uns mesos sigui a l'abast de tothom, no divergirà pràcticament en res del que s'ha anat fent a la Processó fins ara, però sí que, seguint el rigor filològic que s'espera d'una obra ben editada, s'haurà hagut de revisar la gramaticalitat dels textos, l'adequació a les normes de la poètica de cada un dels versos, s'hauran esporgat les interpretacions textuais errònies que s'han perpetuat al llarg dels anys, etc. S'hauran d'anotar també les modificacions que responen a un punt de vista de direcció i que no coincideixen amb l'obra de fra Antoni ni amb la renovació de Maria Perpinyà, ja sigui per a fixar-ne l'evolució si realment esdevenen estables o per a poder tirar enrere si en el futur es pensen les coses d'una altra manera; perquè, com ja hem dit moltes vegades, nosaltres som dipositaris d'una tradició que ara gestionem, però només el temps dirà allò que val i allò que no val.

JORDI ROCA I ROVIRA

Bar L'Empordanet

Joan Agustí Feliu

La Tallada d'Empordà

17134 GIRONA

Tel. 972 78 03 02